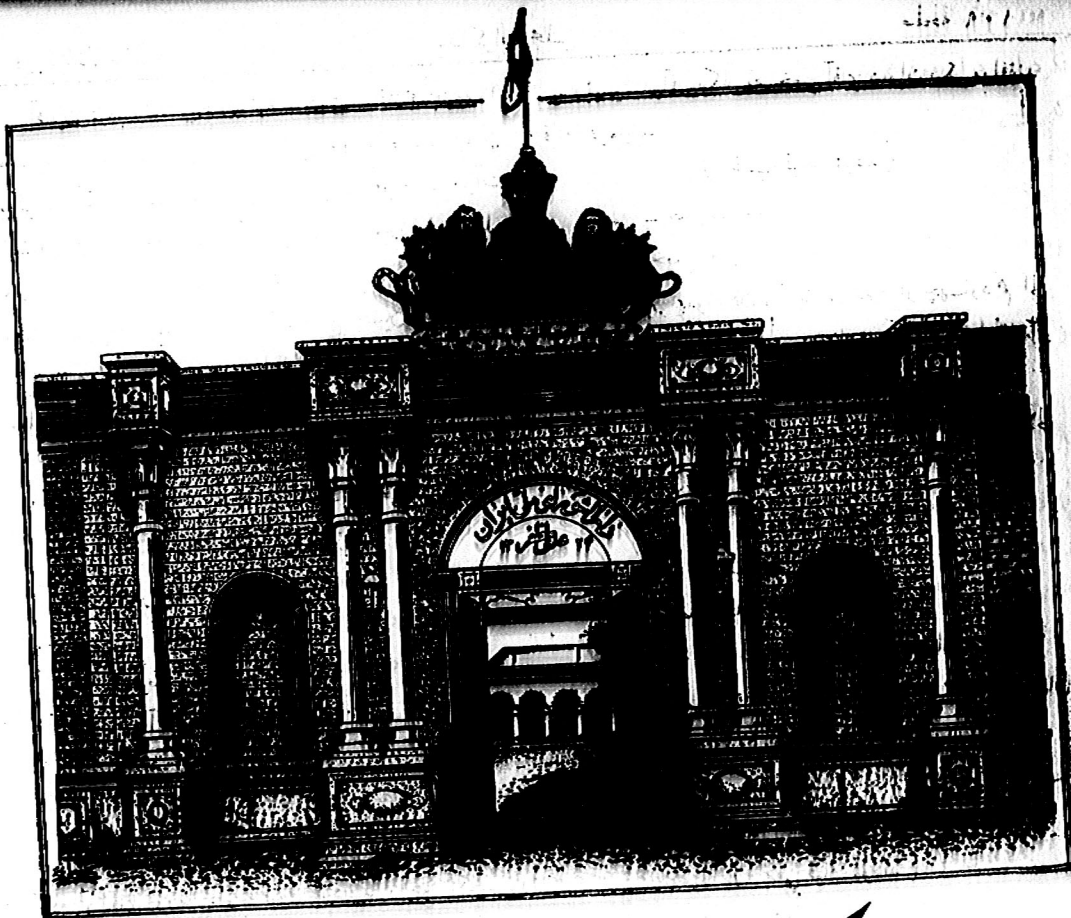

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره
۱۰		۱۰
تاریخ تأسیس آذر	مندرجات	قیمه اشراك
۱۳۰۵	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی	داخله ایران سالیانه ده تومان
جلسه پنجشنبه ۸	خواهد بود	خارج ۵ دوازده تومان
آذر ماه ۱۳۰۷	پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود	قیمه تك شماره
مطابق ۱۶ جادی الثاني	مطبعة مجلس	يك قران
۱۳۴۷		

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	اصوب مرخصی آقابان دیوان بیکی - امیر تیمور کلالی - ملک مدنی - اعتبار - مرتضی قلیخان بیات - علیخان اعظمی - اسمعیل خان ظفری	۱۰۸	۱۱۰
۲	قرائت آراء مربوطه بانتخاب کمیسیونها	۱۱۰	۱۱۲
۳	اصوب اعتبار نامه نمایندگی جناب اشرف عبدالحمیدخان تیمورناش از نیشابور	۱۱۲	۱۱۳
۴	قرائت و مذاکرات نسبت بخر کمیسیون بودجه راجع بفروش اراضی شیراز و اصوب آن با اکثریت ۹۹ رأی	۱۱۳	۱۱۴
۵	قرائت و مذاکرات نسبت بخر کمیسیون بودجه راجع بفروش اراضی دزداب و اصوب آن با اکثریت ۸۹ رأی	۱۱۴	۱۲۷
۶	قانون اجازه فروش ۳۵۰۰ گز مرع از اراضی شیراز	۱۲۸	
۷	قانون اجازه فروش ۷۷۰۰ گز مرع از اراضی دزداب	۱۲۸	

مذاکرات مجلس

دوره هفتم تقنینیه

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۸ آذر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۶ جمادی الثانی ۱۳۴۷

جلسه دهم

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر برپاست)
 آقای دادگر تشکیل گردید
 صورت مجلس یوم یکشنبه چهارم آذر را
 آقای اورنگ شیخ الملکی قرائت نمودند

غائبین با اجازه
 آقابان: نوبخت - آشتیانی - بالیزی - کازرونی -
 اورنگ شیخ الملکی - ضیاء
 غائبین بی اجازه

آقایان: میرزا حسین خان و نوق - دشتی - غلامحسین میرزا
 محمود - دکتر امیرخان اعلم - اکبر میرزا مسعود - دیوان
 بلکی - آقا زاده سبزواری - موقر - قوام - مرآت
 امینداری - حاج رحیم آقا قزوینی - میرزا امیرالمظفر
 میرزا محمد تقی طباطبائی - محمد تقی خان امجد - آقا
 رضا مهدوی - شیخ محمد جواد - حاج حسین آقا مهدوی
 شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج غلامحسین
 ملک - حاج آقا رضا رفیع
 دیر آمدگان با اجازه
 آقایان: نجومی - دکتر سنک - عراقی - بیات
 دیر آمدگان بی اجازه
 آقایان: شریعت زاده - صادقی
 رئیس - آقای زوار
 زوار - عرضی ندارم
 رئیس - آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - عرضی ندارم
 رئیس - آقای آکاسید بمقوب
 آقا سید بمقوب - در آنجائی که بنده يك پیشنهادی
 کردم و آقای وزیر عدلیه قبول کردند راجع بکمیسیون
 عدلیه مقصود همین کمیسیون عدلیه فعلی بود حالا اگر
 عبارت وافی به این مدعا است که بنده عرضی ندارم
 والا مقصود کمیسیون عدلیه فعلی بشود و بهمین ترتیب قرار
 داده شد که مطلقاً شامل تمام کمیسیونهای دوره پارلمانی
 نشود.
 رئیس - دیگر در صورت مجلس نظری نیست ؟
 (گفتند خیر)
 رئیس - چند فقره راپورت از کمیسیون عراض و
 مرخصی رسیده است قرائت میشود
 خبر مرخصی آقای دیوان بیکی
 (بشرح ذیل قرائت شد)
 آقای دیوان بیکی نماینده محترم برای مسافرت کابلان
 تقاضای بازده روز مرخصی نموده اند کمیسیون با تقاضای
 ایشان موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد

نکرده اند در این موقع مسافرت ایشان بقدری عظیم بوده است
 که کمیسیون نتوانست مخالفت کند چون در موقع افتتاح
 راه برای اینکه نمایندگی محل بودند مسافرت نموده بودند
 و علاوه بر اینکه کمیسیون با مرخصی ایشان موافقت
 نموده از ایشان تشکر هم مینماید.
 رئیس - رأی گرفته میشود بر مرخصی آقای اعتبار آقایان
 موافقین قیام فرمایند.
 (اکثر قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد.
 خبر مرخصی آقای مرصی قلبیخان بیات
 آقای مرصی قلبیخان بیات نماینده محترم از چهاردم
 الی ۲۸ آبان اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون با
 تقاضای ایشان موافق و خبر آنرا تقدیم میدارد
 رئیس - رأی گرفته میشود بر مرخصی آقای بیات آقایان
 موافقین قیام فرمایند
 (اغلب برخاستند)
 رئیس - تصویب شد.
 خبر مرخصی آقای علیخان اعظمی
 آقای علیخان اعظمی نماینده محترم از چهاردم آبان الی ۲۵
 آبان اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون با تقاضای ایشان
 موافق و خبر آنرا تقدیم میدارد
 رئیس - رأی گرفته میشود بدلول راپورت آقایان
 موافقین قیام فرمایند
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد.
 خبر مرخصی آقای وهاب زاده
 آقای وهاب زاده نماینده محترم برای مسافرت به آستارا
 از ۶ الی ۱۶ آذرماه اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون
 با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آنرا تقدیم میدارد
 مخبر - این خبر را مسترد میکنم
 خبر مرخصی آقای میرزا اسمعیل خان ظفری
 آقای میرزا اسمعیلخان ظفری از چهاردم الی ۲۶ آبان
 اجازه مرخصی خواسته کمیسیون با تقاضای ایشان موافقت

نموده خبر آنرا تقدیم میدارد
 رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای ظفری
 قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد انتخاب کمیسیونها بطوری که
 خاطر آقایان مطلع است شروع و ختم شده نتیجه استخراج
 آراء بهرین مجلس میرسد

(بشرح آتی قرائت شد)

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی دامت عظمته
 آراء مربوطه بکمیسیون امور خارجه منتهی جلسه
 ۴ آذرماه ۱۳۰۷ در تاریخ ۶ آذرماه استخراج و نتیجه
 آن بقراری است که ذیلا معروض میدارد:

عده حاضر در مرکز ۱۱۳

عده حاضر در مجلس ۹۳

حائزین اکثریت کمیسیون امور خارجه

- ۱ - آقای فهیمی ۸۰ رای
- ۲ - آقای قره کوزلو ۷۲ رای
- ۳ - آقای امیر اعلم ۶۷ رای
- ۴ - آقای دیوان بیکی ۶۶ رای
- ۵ - آقای انشار ۶۴ رای
- ۶ - آقای طباطبائی وکیل ۶۳ رای
- ۷ - آقای عباس میرزا ۶۳ رای
- ۸ - آقای مرصی قلبیخان بیات ۶۱ رای
- ۹ - آقای پالیزی ۵۸ رای
- ۱۰ - آقای دشتی ۵۶ رای

نسبت به دو نفر دیگر اکثریت حاصل شده است.
 مقام منبع ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت عظمته
 آراء مربوطه به کمیسیون داخله مأخوذ در جلسه ۴
 آذرماه ۱۳۰۷ در تاریخ ۱۶ آذرماه استخراج و نتیجه
 آن بقرار ذیل است که ذیلا معروض میرساند.

عده حاضر در مرکز ۱۱۳

عده حاضر در مجلس ۱۰۴

حائزین اکثریت کمیسیون داخله

- ۱ - آقای دکتر سنک ۸۹ رأی
- ۲ - آقای اسکندری ۸۳ رأی
- ۳ - آقای مسعودی ۷۹ رأی
- ۴ - آقای مصباح فاطمی ۷۸ رأی
- ۵ - آقای آقابان ۷۷ رأی
- ۶ - آقای مقدم ۷۴ رأی
- ۷ - آقای جلایی ۷۲ رأی
- ۸ - آقای شهداد ۷۰ رأی
- ۹ - آقای بیات مائوئی ۷۰ رأی
- ۱۰ - آقای کاشانی ۶۸ رأی

نسبت به دو نفر دیگر اکثریت حاصل نشده است
مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی دامت عظمته :
آراء مربوطه به کمیسیون معارف متخذة جلسه ۴ آذر ماه
۱۳۰۷ در تاریخ ۶ آذر ماه استخراج و نتیجه آن
بقراری است که ذیلا بعرض میرساند :

عده حاضر در مرکز ۱۱۳
عده رأی دهندگان در جلسه ۹۹
حائزین اکثریت کمیسیون معارف :

- ۱ - آقای دکتر ملک زاده ۷۷ رأی
- ۲ - آقای عمادی ۷۴ رأی
- ۳ - آقای دکتر طاهری ۷۲ رأی
- ۴ - آقای آقا سیدمرضی وثوق ۷۲ رأی
- ۵ - آقای دبستانی ۷۱ رأی
- ۶ - آقای لاریجانی ۶۶ رأی
- ۷ - آقای ساکنیان ۶۵ رأی
- ۸ - آقای پور محسن ۶۳ رأی
- ۹ - آقای آبه الله زاده شیرازی ۵۹ رأی
- ۱۰ - آقای اسدی ۵۸ رأی
- ۱۱ - آقای روحی ۵۰ رأی

نسبت به یک نفر دیگر اکثریت حاصل نشده است
مقام منبع ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت شوکتة
نتیجه استخراج آراء مأخوذه در جلسه روز یکشنبه
۴ آذر ۱۳۰۷ راجع بانتخاب دوازده نفر اعضاء کمیسیون

- ۱۱ - آقای ناصری ۶۴ رأی
 - ۱۲ - آقای حیدری ۶۳ رأی
- مقام منبع ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت شوکتة
نتیجه استخراج آراء مأخوذه جلسه روز یکشنبه ۴ آذر
ماه ۱۳۰۷ راجع به انتخاب ۱۲ نفر اعضاء کمیسیون
قوانین مالدیه بقراری است که ذیلا بعرض میرسد .

عده حاضرین مرکز ۱۱۳ نفر
عده رأی دهندگان ۹۳ نفر
حائزین اکثریت کمیسیون نظام

- ۱ - آقای اعتبار ۵۹ رأی
- ۲ - آقای خطیبی ۵۶ رأی
- ۳ - آقای ملک مدنی ۵۵ رأی
- ۴ - آقای باستانی ۵۴ رأی
- ۶ - آقای عاسری ۵۲ رأی
- ۱ - آقای ذوالقدر ۷۶ رأی
- ۲ - آقای عدل ۷۵ رأی
- ۳ - آقای طالبخان ۷۱ رأی
- ۴ - آقای امیر ابراهیمی ۶۸ رأی
- ۵ - آقای بیات ۶۷ رأی
- ۶ - آقای شهبانی ۶۶ رأی
- ۷ - محمد علیمیرزا دولتشاهی ۶۶ رأی
- ۸ - مجد ضیائی ۶۵ رأی
- ۹ - آقای صادق ۶۱ رأی
- ۱۰ - آقای آسف ۶۰ رأی
- ۱۱ - آقای فولادوند ۵۷ رأی
- ۱۲ - آقای امیر تیمور ۵۱ رأی

نسبت به يك نفر دیگر اکثریت حاصل نشده است .
رئیس - اعضاء کسری کمیسیونها در خارجه دو نفر
است در داخله دو نفر معارف یک نفر - نظام یک نفر ولی
امروز شروع بانتخاب آنها نمیکنیم برای اینکه توافقی مابین
آقایان حاصل شود . تنها خواهشی که از آقایان میکنم
این است که چون لوایح دولت حاضر شده و میباید بمجلس
بعد از ختم مجلس هیئت رئیس کمیسیونها را تقدیم بفرمائید
که کار آسان شود آقای عدل

(آقای عدل در محل نطق حاضر و راپورت شعبه ششم
راجم به نمایندگانی آقای ندمورنانش را بشرح ذیل قرائت نمودند)
بتاریخ اول خرداد ماه ۱۳۰۷ برحسب دستور وزارت
داخله و دعوت حکومت نیشابور سی و شش نفر از طبقات
شش گانه و معتمدین محل در حکومت حاضر و بارای مخفی
نه نفر اعضاء اصلی و نه نفر اعضاء علی البدل انجمن نظارت
انتخابات را تعیین پس از انتخابات هیئت رئیس انجمن
و اعلان ایام شروع و خاتمه توزیع نمره و اخذ آراء
واعزام نمایندگان برای تشکیل انجمنهای هشت گانه فرعی
شروع و توزیع نمره و اخذ آراء نموده در موقع مقرر
صندوقهای شعب فرعیه شهر رسیده و در دوازدهم و
سیزدهم تیرماه قرائت آراء بعمل آمده در نتیجه از یازده

- ۱ - آقای فرهنگ ۷۸ رأی
- ۲ - آقای نجومی ۷۵ رأی
- ۳ - آقای نوبخت ۷۰ رأی
- ۴ - آقای صالحی ۶۳ رأی
- ۵ - آقای وهابزاده ۵۸ رأی

هزار و پانصد و سی و چهار رای مستخرجه جناب اشرف آقای میرزا عبدالحسین خان تیمور ناس با داشتن هشت هزار و سی و سه رای در درجه اول حائز اکثریت پس از اعلان مراتب بعموم و انتظار دو هفته قانونی برای وصول و رسیدگی شکایات پس از آنکه ابداً سکاچی راجع بجزایان انتخابات مزبور واصل نشده و در نتیجه استعمال از معظم له جواب قبولی ایشان توسط وزارت داخله بناچار رسیده انجمن اعتبار نامه جناب اشرف معظم له را برای نمایندگی دوره هفتم تقنینیه از نیشابور صادر و چون در مدت مقرر اعتراضاتی هم به مجلس شورای ملی رسیده شعبه شش انتخاب ایشان را تصدیق مینماید

رئیس - رای گرفته میشود بنامندگی آقای تیمور ناس آقایانی که نمایندگی ایشان را تصویب میکنند قیام فرمایند. (نمایندگان قریب با اتفاق قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون بودجه راجع به اجازه فروش سه هزار و پانصد گز زمین جنب ارگ شیراز مطرح است

(خبر مزبور بشرح ذیل قرائت شد) ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مقدار ۳۵۰۰ گز مرصع اراضی واقع در جنب ارگ شهر شیراز را مطابق ماده ۲۳ قانون محاسبات عمومی بمزایده فروخته و وجه آن را با تصویب بلدیة بمصرف شهر برساند

رئیس - آقای زوار

زوار - مخالفت بنده در این لایحه فقط اضافه کردن يك چیزی است که اینجا باید کمتجانده شود و آن این است که فقط به اتباع داخله فروخته شود و الا مخالفتی ندارم.

رئیس - آقای دهستانی
دهستانی - نماینده محترم موافق بودند فقط يك نکته را تذکر دادند که بانابع داخله داده شود ملاحظه میفرمایند در لایحه نوشته نشده که بانابع خارجه داده شود اسمی که نبرده است. بنا بر این از وی ندارد

زوار - چون اسم برده نشده عرض کردم باید نوشته شود که بانابع داخله بدهند
وزیر مالیه - بنده تعجب میکنم از اظهار نماینده محترم برای اینکه چه دلیل دارد که ما يك زمینی را که میخواهیم بمزایده بکنیم. باینکه به تبعه داخلی بدهیم و به تبعه خارجی ندهیم. غالب مؤسسات تجاراتی مملکت ممکن است مال اتباع خارجه باشد یا خود مؤسسه مؤسسه خارجه باشد. تا وقتی بمزایده میفروشیم زمین در مملکتان با آن چیزی که اتباع خارجه و مؤسسات خارجه قانوناً و بر طبق عهود حق مملکت دارند یعنی در حدود خانه و دکاکن و کاروانسرا و محل هایی که برای کسب لازم است هیچ فرقی بین تبعه داخله و خارجه نیست.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - بنده موافقم ولی يك کلمه در کمیسیون صحبت شد چنانچه آقای مخبر قبول میفرمایند این کلمه اضافه شود که مطابق ماده ۲۳ قانون محاسبات عمومی بمزایده فروخته و وجه آن را با تصویب بلدیة شیراز بمصرف شهر شیراز این کلمه (شیراز) اینجا اضافه شود چون بلدیة مطلق و شهر مطلق نوشته شده و حال آنکه خود آقای وزیر مالیه هم موافقت فرمودند بنا بر این خوبست آقای مخبر هم قبول بفرمایند

فهیمی مخبر کمیسیون بودجه - برای استحضار خاطر آقا عرض میکنم چون این اراضی واقع در شهر شیراز است بلدیة هم يك مؤسسه ایست محلی البته بلدیة مشهد که در بلدیة شیراز واقع نخواهد شد ولی برای توضیح و برای اینکه مطلب روشنتر شود لفظ شیراز هم اضافه شود مانعی نخواهد داشت

رئیس - آقای دکتر سنک
دکتر سنک - چون در این ماده واحده قید شده است که این زمین بمزایده گذارده میشود بنده عقیده ام این است که بایستی آقایان مصارف مهم را در نظر بگیرند که چه مصرفی مهم و مورد احتیاج مردم است بنده عقیده ام این است که اگر پولی از این راه پیدا شود در تحت نظریه بلدیة

رئیس - آقای دکتر سنک
دکتر سنک - چون در این ماده واحده قید شده است که این زمین بمزایده گذارده میشود بنده عقیده ام این است که بایستی آقایان مصارف مهم را در نظر بگیرند که چه مصرفی مهم و مورد احتیاج مردم است بنده عقیده ام این است که اگر پولی از این راه پیدا شود در تحت نظریه بلدیة

رئیس - آقای دهستانی
دهستانی - نماینده محترم موافق بودند فقط يك نکته را تذکر دادند که بانابع داخله داده شود ملاحظه میفرمایند در لایحه نوشته نشده که بانابع خارجه داده شود اسمی که نبرده است. بنا بر این از وی ندارد

بصرف صحیة شهر برسد زیرا احتیاج مردم بصحیة بیشتر از هر چیزی است

رئیس - آقای بیات

بیات - بعقیده بنده این وجه متعلق بشهر است و خوب است بنظر خود بلدیة واگذار شود. البته خود اهالی شهر احتیاجات خودشان را خیلی خوب تشخیص میدهند که آیا از جنبه صحیة بیشتر احتیاج دارند یا از جنبه نظایفات بلدیة اینجا هم قانونی است البته هر طور خودشان صلاح بدانند خرج خواهند کرد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته میشود بماده واحده با اوراق آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد

آقا سید یعقوب - با آن کلمه شیراز که آقای مخبر قبول کردند

رئیس - اگر آقای مخبر قبول کرده است ضمیمه می شود.

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده ۹۹ ورقه سفید تعداد شد) اسامی رأی دهندگان

آقایان: فتوحی - نجومی - قاضی نوری - نوبخت - کیای نوری - طلوع - ایلخان - حاج سید محمود - ارباب کیخسرو - دکتر سنک - مسعودی - مقدم - سید یعقوب حسینی میرزا دولتشاهی - علیخان انظمی - ملک آرائی - حیدری - طالب خان - دکتر عظیمیا - همراز - ملک مدنی رهبری - طباطبائی وکیل - ساکینیان - فرهمند - اسکندری حاج میرزا حبیب الله امین - عمادی - کلالی - دریانی - فولادوند - ملک زاده - طاهری - لاریجانی - رحیم زاده بزرگ نیا - خانمحمد خان حبیبی - جمشیدی - کاشانی - روحی - مهدوی - زوار - مجد ضیائی - افشار - فرشی مولوی - محمد ولیمیرزا - عباس میرزا - عدل - بنکدار - طباطبائی دیبا - قراکوزلو - امیر دولتشاهی - میرزا پالاس - سید کاظم بزدی - سلیمانخان اسدی - پالیزی - آصف - محمد علی میرزا دولتشاهی - احتشامزاده - بیات ماگرتی - کفائی - دهستانی - افخمی - بوشهری - آقا

امین پور محسن - عراقی - شهداد - ناصری - سید مرآتیی ونوق - بیات - ظفری - آية الله زاده شیرازی - اعتبار - سید حسین آقاییان - ازیدی - فرخی - شیرانی - باستانی عبدالحسین خان دیبا - محمدآخوند - اورنگ - امیر ابراهیمی مؤید احمدی - دبستانی - ذوالقدر - هفتی - فهیمی - دکتر لقمان - افسر - حکمت - صادقی - کنجی - مصدق جهانشاهی - الفت - حاج علی اکبر امین - جلالی - صباح فاطمی - شریفی

رئیس - عده حضار ۱۰۳ با ۹۹ رای تصویب شد
خبر کمیسیون بودجه راجع به اراضی دزداب مطرح است (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - به وزارت مالیه اجازه داده میشود موازی ۷۷۰۰ گز مرصع از اراضی دزداب را که بانك شاهنشاهی ایران برای ساختمان محل بانك اینجا تقاضا نموده است بقیمت عادلانه به بانك مزبور بفروشد

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - بنده از موقع استفاده میکنم و يك مسئله را در زمان است در خاطر ام کرده است و موقعی برای عرض از پیدا نمیکردم امروز بعرض مجلس شورای میروم و خیلی خوشوقتم از اینکه آقای وزیر مالیه نشریف دارند و البته نسبت بعراضم توجهی خواهند فرمود. در موضوع بانك شاهنشاهی ایران البته همه آقایان بخوبی اطلاع دارند که اساساً انتشار بلیط برای آسایش مردم است برای اینکه وجوه نقره و حمل آن نهایت صعوبت را دارد و بالاخره نظر به تسهیل کار مردم بوده است منتها بانك شاهنشاهی رعایت نکرده است که انتشار بلیطهايش طوری باشد که به نفع مملکت باشد در صورتیکه اساساً بلیط برای تسهیل کار مردم بوده است در تمام نقاط مملکت ولی وضعیت بانك شاهنشاهی و اسکناس بانك شاهنشاهی يك طور است که متأسفانه در داخله هم بلیط بانك برداشته نمی شود و انحصار داده اند پرداخت بلیط هر نقطه را بهمان نقطه مخصوص فرضاً اگر جناب عالی بخواهید مسافرت بفرمائید از اینجا مشهد ناچارید که اسکناس

اینجا را تبدیل کنید به اسکناس مشهود و مقداری هم صرف بدهید که وقتی رفتید آنجا بتوانید مصرف کنید و این مسئله حقیقهٔ اسباب زحمت مردم شده است بنده خیال میکنم اگر چنانچه این اسکناس نبود و مردم میخواستند پول نقره و طلا مصرف کنند برآنتب سهلتر بود. بیشتر این مزاحمت برای مسافری است زیرا اگر اسکناس طهران در نقاط خراسان قاعدهٔ تومانی صد دینار کسر داشته باشد يك كاسبي وقتی به بینید که محل احتیاج مسافراست میگوید این اسکناس چون مال طهران است من بکفران کسر میکنم و حقیقهٔ این قضیه قابل تاز است. اخیراً هم يك قضیه دیگری پیش آمده است که در شهرها که میبایستی وجود اسکناس اسباب تسهیل برای مردم شده باشد آن هم از بین رفته است آقایان اطلاع دارند که مدتی است به توجّهات اعلیحضرت شاهنشاهی خوشبختانه موفق شده ایم و يك بانک ملی دایر کرده ایم و البته از نقطه نظر اینکه مملکت ایران بایستی تقویت کند مؤسسه خودش را معاملات دولتی را عموماً بعهدهٔ بانک ملی واگذار کرده حالا برای اینکه اینها بتوانند يك فشاری بیاورند بیانك ملی اسکناس به بانک ملی نمیدهند.

اریاب کیخسرو - بهیچکس نمیدهند.
احتشام زاده - بل بهیچکس نمیدهند بالاخره اگر شما بخواهید یا صد تومان بگیرید ناچارید که برای گرفتن یا صد تومان پول يك حالمی بردارید همراهمان ببرید چرا برای اینکه بانک شاهنشاهی اسکناس نمیدهد این قضیه فوق العاده اسباب زحمت مردم شده است و البته آقای وزیر مالیه توجه میفرمایند و بنده قطع دارم که ایشان سابقه دارند و اقداماتی هم فرموده اند و بنده هم خواستم بسهم خودم اداء وظیفه کرده باشم و استدعا کنم که در این موضوع يك توجهی فرمایند که مردم راحت شوند و حقیقهٔ آن نتیجه که همه ممالک دنیا همه مردم از اسکناس میبرند ما هم از آن استفاده محروم مانیم. و هر وقت میخواهیم از يك نقطهٔ مملکت خودمان به نقطه دیگر مسافرت کنیم مجبور باشیم که يك مقدار پول خودمان را کسر کنیم

بند است و در ضمن عمل اینطور تضییقات پیش آمده است ولی مدتی است این مطلب در تحت مطالعه است فقط دولت میخواهد وسائل عملی بودن کار را ایجاد کند بعد داخل اصلاح این قضیه بشود در قسمت ثانی که اشاره فرمودند راجع به نبودن اسکناس و ندادن اسکناس به بانک ملی اینجا فقط يك نکته ایست که بنده میخواستم تصحیح کنم که چون بنده مقیدم که در هر چیزی در هر موضوعی عیب یا حسن را باید عیناً و از روی صداقت گفته و هیچ وقت نباید گذاشت اینطور در انتظار جلوه گر شود که ما يك مسأله را میخواهیم اغراق بگوییم. اسکناس کم است. مدتی است بانک میگوید اسکناس برای رواج ندارم و تقاضا میکند اسکناس های جدید مهر شود ولی موضوع اینکه بانک شاهنشاهی خواسته است اسکناس به بانک ملی بدهد چون ممکن است اینطور القاء شبهه کند که يك نظر خصوصی رقابتی بوده است بین بانک شاهنشاهی و بانک ملی و اینکه خوب نیست این را بنده تصحیح میکنم که اینطور نیست و بیانك ملی يك تضییق خاصی که بدبگوران نشده باشد نشده است. تضییق از این جهت بوده است که بانک اظهار کرده است که اسکناس ناندازه کافی در مراکز و ولایات برای جریان ندارم و اجازه خواسته است که اسکناس های جدید مهر شود. چون مطلب محتاج باین بود که وزارت مالیه با کمال دقت به اصل حساب اسکناس رسیدگی کند و به بیبند اسکناس در ولایات و در مرکز آنچه اندازه در جریان است و بد چیزی هم نیست و اگر از روی دقت حساب شود خیلی خوب است. و این دلیل بر این است که در مملکت پول هست، تجارت هست، اقتصادیات در رفی است ولی البته محتاج رسیدگی دقیق است و وزارت مالیه نمیتواند بمجرد شنیدن يك چنین حرفی يك تصمیمی بگیرد و چون رسیدگی و دقت مدتی وقت لازم داشت این مضیقه فعلاً موجود است و تصحیحی که بنده خواستم بکنم فعلاً این است که این را نباید آقایان تصور کنند که این مضیقه بالاخصاً برای بانک ملی شده است و از روی يك سوء قصدي

بوده است. قسمت اخیر فرمایشات آقای احتشام زاده راجع به مصرف این وجه بود. این نظری است که البته آقایان هر طور صلاح بدانند خودشان اعمال خواهند کرد. و بنده در این موضوع نظر خاصی از طرف دولت نمیتوانم عرض کنم.

رئیس - آقای دکتر حسن خان

دکتر حسن خان عظیمی - گرچه یکی از مسائلی را که بنده میخواهم عرض کنم آقای احتشام زاده گفتند ولی آن چیزی را که گفتند این است که بانک يك شعبه می خواهد در زرداب دایر کند
بکنفر از نمایندگان - دایر است

دکتر حسن خان زمین را برای این کار میخواهد که يك شعبه اضافه کند و يك اسکناس هائی چاپ کند که فقط در زرداب داده شود و همین قسمی بود که آقای احتشام زاده گفت. يك بانکی که قریب دو بیست میلیون اسکناس چاپ کرده و از این مردم پول طلا گرفته در عوض به اینها چه داده؟ کاغذ داده است. انوقت باید این کاغذ را در هر محلی بقیمت پول بپذیرند در صورتیکه اینطور نیست اگر اسکناس این جا در دست باشد خودش بر نمیدارد و باید بکفران ده شاهی يك عباسی کم کنید و بدهید بدیگری. خود بانک این اسکناس را بر نمیدارد و وقتی هم که اسکناس را میخواهد برگرداند و تبدیل کند به اسکناس دیگری اجازه دولت و بدون اینکه از دولت سؤال کنید و بگویید بنده میخواهم این اسکناس ها را تبدیل کنم به اسکناس دیگر يك کسی را بفرستید از طرف دولت که نقیض و تمیزی بکند به بیبند چه مقدار از این اسکناسها مفقود شده و چقدر از بین رفته است هیچ این کارها را نکرده اند و بطوریکه که من اطلاع دارم در موقعی که خواسته اند این کار را بکنند عکس شاه عباس را آنجا گذاشته بودند. دولت نوشت و گفت شما عکس سابق را که بر داشتید عکس شاه عباس را بچه جبهه گذاشتید؟ شما اول که خواستید این کار را بکنید چرا از ما سؤال نکردید؟ و بعد هم ما میخواستید بگویید این عکس را

صحبته با مطالب دیگر را مقتضی ندانم چون بهائیان انجام
 این کار نیست بلکه محلی ندارد. از قراری که شنیدیم
 اخیراً يك باغ ملی شروع کرده اند بسیارند یعنی اهالی اعانه داده اند و
 از طرف وزارت داخله هم اجازه داده شده که سازند مکن است
 وزارت داخله پیش بینی کند برای کسری این کار تا اگر
 اعتبار این دیگری برای امر صحیحی آنجا در نظر گرفته اند
 این قیمت را هم ضمیمه آن نکنند. در هر صورت چون
 اعتبارات اساس صحیه و بلديه آنجا را وزارت داخله چه
 بچو در نظر گرفته است از این جهت عیدانیم این وجه
 را بچه مصرف میسازند مگر اینکه قید شود فقط به
 مصارف محلی برسد و الا تخصیص دادن این وجه بمصرف
 عمومی قدری مشکل است
 رئیس - آقای باسائی
 باسائی - بعد از اینکه بتوجهات اعلیحضرت همایونی
 و همین دولت حاضر کابینه و لایحه در این مملکت ملی
 شد طرز فکر و عمل ما هم باید تفاوت پیدا کند. از
 آن تاریخ تا کنون که بنده اطلاع ندارم و میدانم آقایان
 نمایندگان چه اطلاع دارند. ما چه معاهداتی با دولت
 بریطانیای کبیر بسته ایم که حالا بیایم در ضمن يك
 لایحه کوچکی مسئله استملاک تبعه دولت بریطانیایا تضمین
 کنیم؟ شما قبل از الغاء کابینه و لایحه راجع باستملاک
 اتباع خارجه چه می کردید؟ چه رویه داشتید؟
 و چه معامله با دولت خارجه ما می کرده ایم؟
 و حالا تکلیف ما چیست؟ شما اگر يك معاهداتی بسته اید
 که مجلس اطلاع ندارد (که گمان نمیکنم همچو چیزی باشد)
 اگر چنانچه قرار استملاکی داده اید طرز استملاک چه
 بوده است که مجلس شورای ملی اطلاع ندارد؟ و بالاخره
 اگر بانك شاهنشاهی تبعه دولت ایران است اعلام کنید
 و اگر تبعه دولت بریطانیای کبیر است میبایستی قبلاً
 بفهمیم که طرز استملاک اتباع خارجه در این مملکت
 بعد از الغاء آن معاهدات مضربه چه خواهد بود بنابراین
 قبل از اینکه آقای وزیر مالیه در این باب توضیح بدهند
 بنده احتیاط میکنم از اینکه این لایحه را رأی بدم.

در حق معاهدات آتی مان تصریح کنیم
 بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
 رئیس - پیشنهادات قرائت میشوند.
 (عضوین آتی قرائت شد)

این نمایندگان پیشنهاد می نمایند. بآخر ماجم جمله ذیل افزوده شود
 عایدات فروش اراضی فوق بلديه بزاد باقیه کرده
 که برای کمک ساختمان باغ ملی که اهالی صد تومان
 وجه اعانه داده اند تخصیص داده شود اورنگ ابدی
 اورنگ شیخ الملکی - عرض میکنم آقایان چنانچه
 خاطر محترمشان مسبق است در غالب امکنه این
 مملکت ما همه چیز میخواهیم چه بیچ چیز نداریم
 خاصه مثل دزدان جائی که حقیقه نه آبادی دارد نه
 جای معتبری پیش بوده سرناپاش چهار پنجهزار جمعیت
 بیشتر ندارد. غالب آقایانی که تشریف برده اند آنجاها
 مسبق هستند ولی چون شاید بعضی از آقایان بیخلاف
 نکرده باشند آنجاها تشریف برده باشند لذا خاطر محترمشانرا
 مسبق میسازم که در آنجا اولاً بلديه هست و اعتبارش
 هم در ۲۱۲ تومان است بیش از این هم نیست در
 يك همچو محلی همه تصدیق میفرمایند همه چیز لازم دارد
 که بشود شهر چون هیچ چیز ندارد. نقیصه مال کمال
 است. یکی گفت مردی نام الخلقه است اما حیف که چشمش چپ
 است اما مسبق باشد که این نام الخلقه نیست چشم میبخواهد
 گوش میبخواهد همه چیز میبخواهد اما کدام واجبتر
 است بقول حضرت آقای دکتر سنک این مسئله نظری است
 هرکس راجع بعمران و آبادی يك چیزی را اول میبشارد
 و میگردد این اهم است ولی من يك دلیل دارم که اگر
 آقایان نادقت تأمل فرمائید گمان میکنم خودتان هم تصدیق
 فرمائید و آن این است که برای خاطر تأسیس باغ ملی
 اولاً خاطر آقایان مسبق باشد که در آنجا يك دانه درخت
 نیست يك مرد دزدانی اگر آدم بگوید (درخت) میباشد
 معطل. واقعا عرض میکنم سبزی و درخت در آنجا
 وجود خارجی ندارد همه اهالی جمع شدند گفتند خوب است
 يك باغی داشته باشیم. هزار و صد تومان پولی برای ایجاد

يك باغ همه اهالی داده اند پول حاضر و راپرت جمع
 شدن این پول هم از طرف حاکم دزدان بوزارت داخله
 داده شده. این پول هست چون هزار و صد تومان برای
 باغ داده اند. این پول را که بلديه یا حاکم یا دیگری
 حق ندارد بمصرف دیگری برساند مردی داده است برای
 باغ مثل چیزی است که يك کسی وقف یا نذر کرده است
 برای يك کار معینی. پس این پول که بمصرف دیگر
 هم نمی شود برسد همین طور که آقای وزیر مالیه
 موافقت فرمودند امید واریم آقایان نمایندگان هم تفضل
 کنند قدری تفکر کنند اگر چنانچه دیدند واقعا این
 معنی عاقلانه است توجه کنند با بنده همراهی فرمایند
 که وجه فروش این زمین هم ضمیمه این هزار و صد
 تومان شود که اقلاً يك کاری انجام بشود و واقعا این
 وجه را اگر میخواهیم صرف صحیه کنیم کم است
 بمصرف جاهای دیگر هم میخواهیم برسانیم همینطور کم است
 اما این هزار و صد تومان چون همینطور موجود هست
 این وجه هم دست بدست بدهد يك وجه قابل و معتناهی
 میشود ممکن است این حاجت رفع شود با این نظر اگر
 آقای دکتر سنک موافقت فرمایند گمان میکنم هم رفع
 حاجت اهالی شده و هم مهمی انجام شده و نقیصه رفع
 شده است دیگر بسته است بنظر مبارک آقایان
 آقا سید یعقوب - اجازه امیفرمایند بنده يك
 اختطاری دارم
 رئیس - بفرمائید
 آقا سید یعقوب - چون این پیشنهاد خرج است
 و مکرر صحبت شده است که ما نمیتوانیم چنین پیشنهادی
 بکنیم این است که بنده خواستم تذکر مقام ریاست بدم.
 رئیس - بطوریکه بنده یاد میآورم نظایر این
 خیلی زیاد بود این را بنده پیشنهاد خرج تشخیص نکرده
 پیشنهاد برای تخصیص مورد مخصوصی است. آقای
 عباس میرزا
 عباس میرزا - بعقیده بنده نیت آقای اورنگ
 شیخ الملکی برای عمران و آبادی خیلی خوب است ولی

شور میکنم در تقصیر در این پیشنهاد هست یکی اینکه اساساً بطوریکه آقای آقا سیدیعقوب فرمودند این پیشنهاد خرج است و نظائر ندارد اولاً يك زمینی است که هنوز وجهش معلوم نیست و باید در این مجلس يك وجه معینی را بیارند و يك پیشنهادی بشود باین دلیل بعقیده بنده میشود رای داد که این زمین را که میفروشند وجهش را باین مصرف رسانند سابقه هم نداشته فقط در موقعی که مالیات اینجا میگذاشته است این قبیل پیشنهاد میشده مثلاً مالیات راجع بر اراضی و مواش که بالاخره يك مالیاتی بود که تخصیص پیدا میکرد بیک قضیه یا اینکه نیم درصد از عایدات ممیزی تخصیص پیدا کرد برای معارف ولی این قبیل مسائل جز اینکه در خود کمیسیون مطرح میشده تصور نمیکند در مجلس نظائر داشته باشد. گذشته از این نسبت آقایان نمایندگان نسبت هر نقطه خیلی خوب است همه ما میل داریم در هر نقطه از ایران يك آبادی بشود ولی این نظری که هر چیزی را بیک جا اختصاص بدهیم تمرکز را از بد دولت در میآورد. بنده عقیده ام این است که زیبایی هر محلی بطوریکه آقای شیخ الملکی فرمودند باید بسته بنظر اهالی همان محل باشد اولاً خود دولت کسی است که باید نظر عمومی برای زیبایی کلیه مملکت داشته باشد از دولت که بگذرد باید در هر محل اهالی خودشان نظری پیشنهاد کنند و بالاخره دولت خودش این وجوه را میتواند جمع کند پس از آنکه این وجوه مبلغ متنابهی شد که قابل باشد ممکن است بمصرف عالی تری برسد ولی ملاحظه کنید يك پانصد تومان در دزداب خرج شود این پول بقدری قلیل است که هیچ تأثیری در حالت دزداب نمیکند آنجا شاید بالاتر از باغ آبیاری لازم داشته باشد برای زراعت آنجا برای صحیه آنجا اینها يك چیزی است که بالبداهه در مجلس هر کس مطابق سلیقه خودش پیشنهادی بکند البته خیلی خوب است ولی ممکن است که اقتضای محل را را دارا نباشد البته هر کدام از ماها مطابق سلیقه خودمان حرف میزنیم بنده به باغ مایلم آقای دکتر سنک بصحیه

مایلمد ولی بالاخره باوجه کم تمام این کارها ناقص میماند بنظر بنده خوب است که ما از دولت بخواهیم پس از اینکه يك چنین وجهی جمع شد با يك صرفه جوئیهای خودش هر سال قارذ پیشنهاد کنند بعد در کمیسیون بودجه يك تأسیسات عام المنفعه برای هر نقطه آقایان در نظر بگیرند مثل دوره گذشته که الاخره جوئیهای دولت و از این قبیل وجوهات چندین امر مهم را در نظر گرفتند از قبیل سد و غیره و بالاخره صرف يك چیزهایی باید بشود که استفاده داشته باشد و با يك سرمایه که بپردازد اینکار بخورد. ممکن است يك پولی در دزداب جمع بشود که از عایدی او بشود باغ درست کرد در صورتیکه ما حالا داریم سرمایه های کوچک را صرف يك مصارفی میکنیم که ممکن است از عایدی این سرمایه ها آن مصارف را تأمین کرد. باین دلیل بنده با نظر آقا مخالفم.

رئیس - نظر آقای مخبر چیست؟
مخبر - استدعا میکنم سایر پیشنهادات را هم بفرمائید قرائت کنند.

(سایر پیشنهادات بشرح آتی قرائت شد)
پیشنهاد میکنم آخر ماده اضافه شود و وجه اراضی مزبوره برای مصارف بلديه آنجا تخصیص داده شود طاهری
پیشنهاد میکنم ماده واحده بطریق ذیل اصلاح شود بوزارت مالیه اجازه داده میشود موازی ۷۷۰۰ گر مربع از اراضی دزداب را که بانك شاهنشاهی ایران برای ساختمان محل بانك احتیاج دارد با رعایت ماده ۲۳ قانون محاسبات عمومی بفروشد و وجه آنرا با تصویب بلديه بمصرف صحیه محل مزبور برساند. اعتبار پیشنهاد میکنم بآخر ماده اضافه شود و وجه آن بمصرف بلديه دزداب برسد احتشامزاده
بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود در این لایحه دو هزار ذرع در عوض هفت هزار و هفتصد ذرع. فیروزآبادی
تبصره ذیل را باده واحده پیشنهاد مینماید

تبصره - کلیه اراضی باثره که مورد استفاده مأمورین دولت نیست وزارت مالیه مجاز است باتباع داخله با اطلاع بلديه ها بطور مزایده بمصرف فروش برساند و قیمت آنها را هم باختیار بلديه ها بگذارند که بمصرف تعمیرات ذرها بلديه محل برساند ملک مدنی - الفت - خطیبی - اسمعیل ظفری - اسدی - مفتی - اورنگ شیخ الملکی.

وزیر مالیه - این پیشنهاد را بفرمائید مجدداً بخوانند (مجدداً قرائت شد)

راجع بفروش اراضی دزداب پیشنهاد میکنم در ماده واحده علاوه شود در موقع فروش وانتقال مؤسسات بانك حق ندارند بدون اجازه و توافق دولت شاهنشاهی ایران بیکی از اتباع خارجه بفروشند مجد ضیائی
نظر باینکه امراض چشم مخصوصاً کرانولاسیون در دزداب فوق العاده زیاد و تقریباً چهل در صد اهالی مبتلا هستند لذا پیشنهاد میکنم که این وجه با نظر صحیه کل مملکتی بمخارج صحی و خرید دوا اختصاص داده شود ملک زاده

این بنده پیشنهاد میکنم وجوه حاصله از فروش اراضی دزداب صرف اصلاحات محلی دزداب شود.

مؤیداحدی
وزیر مالیه - این پیشنهادها بغیر از دو فقره که بعد نسبت بآن ها نظر خودم را عرض میکنم باقی در زمینه تخصیص دادن این وجه است برای شهر دزداب منتها تخصیص دادش بیکی برای دوا کرانولاسیون است بیکی دیگر برای جنس دوا است بیکی برای باغ ملی است و غیره در این قسمت عقیده دارم که اگر آقایان همانطور که در قسمت شیراز موافقت فرمودند در کمیسیون هم با این نظر موافقت شد تعیین محل خرج را نکنند، تخصیص بدهند بمخارج شهر دزداب. بنده این قسمت را حق میدهم به آقایان که بخواهند اگر يك زمین فروخته میشود به آبادی و عمران و توسعه مؤسسات همان شهر بمصرف برسد ولی تصدیق بفرمائید که اگر بنا باشد در اینجا آن

مصرف اختصاصیش را هم بخواهیم در نظر بگیریم این با مطالعه کامل نخواهد بود. البته نظر خود اهل شهر بلديه آنجا حکومت آنجا مؤثر تر است لذا اینکه به بینند این وجه امروز بچه درد میخورد علی الخصوص که مبلغ وجه هم معلوم نیست آقایان امروز يك حکمی را بفرمایند بر روی يك مجهولی این زیاد بنظر بنده صحیح نیاید باین ملاحظه بنده خیلی خوشوقت میشدم که فرمول تخصیص بمصارف شهری متحدالشکل باشد آقای مخبر هم يك فرمولی اقتباس کردند از تمام پیشنهادها بنظر بنده خیلی خوب میآید اگر آقایان هم موافقت بفرمایند. دودست نهاد دیگر هست بيکی مال آقای ملک مدنی و خطیبی و بعضی آقایان دیگر راجع بکلیت دادن مسئله این فکر ممکن است خوب باشد ولی در ضمن این لایحه و این ماده يك همچو چیزی را راضی نشوند خود آقایان رأی داده باشند. ممکن است این امضائی را که کرده اند بصورت طرح در بیآورند بفرستند بنده هم با کمال میل حاضر هستم که تحقیقاتی که باید در این موضوع بکنم و نظر هیئت دولت را جلب بکنم و با آقایان در این موضوع بحث کنم اساساً نظر در بادی امر جالب توجه است ولی این را بصورت طرح در بیآورند برود کمیسیون قوانین مالیه بهتر است بيکی هم نظر آقای مجد ضیائی بود که يك پیشنهادی کردند که بعقیده بنده همینج مورد نداشت برای اینکه مطابق امتیاز نامه بنائی که خریده میشود منحصرأ برای شعبات و مؤسسات بانك است (خطاب به آقای مخبر)

رئیس - آنکه تصحیح فرمودید بفرستید.
مخبر - دو فقره از این پیشنهادها پیشنهاد آقای طاهری و آقای احتشام زاده تقریباً قریب المضمون بود و همان مطلبی بود که آقای وزیر مالیه فرمودند. در آخر ماده اضافه شود (وجه آن برای مصارف بلدی دزداب داده شود) کافی خواهد بود و بنده این را قبول میکنم. رئیس - آقایانی که پیشنهاد فرموده بودند موافقت مینمایند؟ آقای دکتر طاهری موافقت دارد.

دکتر طاهری - عین پیشنهاد بنده را قبول فرمودند.
 رئیس - آقای اعتبار شما موافقت میکنند ا
 اعتبار - پیشنهاد بنده دو قسمت داشت اجازه بفرمائید
 صحبت کنیم.
 رئیس - بعد صحبت کنید. آقای احتشام زاده
 احتشام زاده - موافقم.
 رئیس - آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - بنده توضیح دارم در این زمینه
 رئیس - آقای خطابی و دیگران هم استرداد میکنند؟
 ملک مدنی - اجازه بفرمائید؟
 رئیس - بعد صحبت کنید.
 رئیس - آقای مجد ضیائی شما با این نظر دولت موافقت
 میکنید؟
 مجد ضیائی - بل
 رئیس - آقای مؤید احمدی؟
 مؤید احمدی - بنده هم موافقم.
 رئیس - آقای ملک زاده موافقت بفرمائید؟
 دکتر ملک زاده - بل
 رئیس - آقای اعتبار بفرمائید
 اعتبار - بنده هم موافقت میکنم با آن اصلاحی که
 شد در قسمت آخر ماده ولی چون عقیده ام این بود که
 شاید وجه قابل نباشد این پیشنهاد را کردم حالا هم استدعا
 میکنم آقای وزیر مالیه در نظر داشته باشند به آقای وزیر
 داخله تذکر بدهند که دوا از همه چیز لازمیتر است برای
 اینکه طبیب صحی همه جاهست. طبیب صحی نسخه که
 مینویسد بقید تردید مینویسد و میرند به دواخانه میگویند
 نداریم و میگردانند و اما در قسمت اول (که بنده قانون
 محاسبات عمومی را نظر داشتم آقایان رعایت کنند
 و صرف نظر شده) آقای مخبر فرمایشاتی فرمودند
 بنده تصور می کنم اگر ضرری هم از این راه متوجه شود
 بهتر است تا اینکه از قانون صرف نظر شود. این نظر
 بنده است و شاید هم در مجل ماهوری که میخواهد این
 اراضی را بفروشد این را بتواند رعایت نکند یعنی طوری

مزایده گذاشته بود که هم با مقصود بانک موافقت شده
 باشد و هم قانون محاسبات عمومی بجای خودش باقی باشد
 این نظر بنده است و اگر هم بخواهند در این قسمت بخصوص
 صرف نظر شود اینجا آقای مخبر ماده را اصلاح بفرمایند
 چون ما در این قسمت بخصوص نظر داریم که قانون
 متزلزل نشود.
 وزیر مالیه - بنده فراموش کردم قبلاً جواب عرض
 کنم ولی حالا که تذکر دادند بنده خواستم جواب عرض
 کنم و تأیید کنم نظر آقای مخبر را اولاً اینکه میفرمایند
 ما قانون را نقض میکنیم کجای قانون نقض میشود؟
 اعتبار - عرض کردم صرف نظر از قانون میکنید.
 وزیر مالیه - ابتدا ما صد مورد ممکن است صرف
 نظر کنیم ولی قانون جای خودش باشد قانون کلیت
 دارد؟ همیشه مطابق قانون مزایده باید بگذاریم ولی اگر
 يك وقت خواستیم صرف نظر کنیم میآوریم اینجامسئله
 دوم که آقا باید در نظر داشته باشید این است که اصل
 فلسفه مزایده چه چیز است؟ برای این است که نفع
 بیشتر عاید شود و الا عشق بلفظ مزایده که نباید داشته
 باشیم. اگر يك وقت فرض کنید که نفع نخواهیم برد
 و ضرر هم ببریم آنوقت آبا عقل حکم میکند که مزایده
 بگذاریم؟ کجا نمیکم.
 اعتبار - بنده هم استرداد میکنم.
 رئیس - آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - البته اتباع خارجه در داخله حق دارند
 بقدر احتیاج اراضی خریداری کنند. بقدر اندازه با
 خانه که محل احتیاجشان است. دزداب میگویند
 يك جایی است که دارای سه چهار هزار جمعیت است
 پس يك همچو جایی که بیشتر از سه چهار هزار نفر
 جمعیت ندارد شعبه بانک آنجا هم معلوم است چقدر اراضی
 لازم دارد (خنده نمایندگان) آقایان خوب است اول
 توجه بفرمایند بعداً اگر میخواهند بخندند بخندند. بعقیده
 بنده بانک محتاج باین قدر جا و اراضی نیست بهمان دلیلی
 که آخردان فرمودید. هفت هزار و هفتصد ذرع زمین برای

شعبه بانک دزداب زیاد است. بنده بانک مرکز را عرض
 نمیکم مقصود شعبه بانک دزداب است. بنده معتقدم
 که با اندازه که لازم دارد باید داد نه هفت هزار و هفتصد
 ذرع. شعبه بانک دزداب بیش از دو هزار ذرع اراضی
 لازم ندارد.
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب
 آقا سید یعقوب - عرضی ندارم.
 رئیس - آقای محمد ولی میرزا
 محمد ولی میرزا - البته خاطر نمایندگان محترم مستحضر
 است که دزداب از نقطه نظر داد و ستد و معاملات سرحدی
 خیلی مهم است. و در اینجا مقصود از تأسیس شعبه
 بانک در دزداب از این نقطه نظر نیست که آنجا سه
 هزار نفر جمعیت دارد یا کمتر یا بیشتر بلکه از این نقطه
 نظر است که دزداب يك جای سرحدی و بازار معاملات
 است. و از حیث داد و ستد و معامله خیلی مهم است.
 و از این لحاظ اهمیتش شاید از ولایات معظم مملکت
 بیشتر باشد. معاملات تجارتنی این شهر را اگر با ولایات کرمان
 مثلاً مقایسه کنیم و نسبت مساحت و وسعت خاک را هم در نظر
 بگیریم بیسم معاملات اینجا خیلی زیاد است. همینطور نسبت
 بفارس و چون به شعبه بانک هم از نقطه نظر داد و ستد
 و احتیاجات تجارتنی و صرافی و معاملات باید اهمیت داده
 شود نه از نظر عظمت دادن بخودش. بنا بر این خوب
 است آقا موافقت بفرمایند که این چند گره هم اضافه شود
 تا تطبیق شود با نظری که همه آقایان دارند.
 رئیس - رای گرفته میشود بقبال توجه بودن پیشنهاد
 آقای فیروز آبادی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
 (معدودی قیام نمودند)
 رئیس - تصویب نشد. آقای ملک مدنی
 ملک مدنی - در موقعی که لایحه راجع با اراضی شیراز
 مطرح بود بنده اجازه خواسته بودم که عرض کنم که عرضم
 کنم متأسفانه موقع به بنده رسید و عرایض بنده ماند
 بنده نظر آقای وزیر مالیه را تصدیق میکنم ولی دردوره
 هشتم يك نظری در مجلس بود و يك طرحی هم آقایان

نمایندگان آذربایجان در این زمینه تهیه کردند به کمیسیون
 قوانین مالیه تقدیم نمودند در کمیسیون هم آقای وزیر
 مالیه و هیئت دولت موافقت کردند آن این بود که در شهرها يك
 اراضی باثباتی هست که به هیچ وجه مورد استفاده مؤسسات دولت
 نیست و به هیچ کاری نمیخورد نظر این بود که این اراضی بفروش
 برسد و عوایدش صرف بلدیه های همان شهر شود. و
 این يك کمک خوبی است برای پیشرفت بلدیه ها. حالا
 که آقای وزیر مالیه موافقت کردند بنده هم با نظرایشان
 موافقت میکنم این نظر خودمان را در تحت یک طرحی
 تقدیم مجلس میکنیم تا مورد تصویب واقع شود و عجلاناً
 پیشنهاد خودم را مسترد میدارم.
 رئیس - اخیراً يك پیشنهادی از آقای دکتر سنك
 رسیده قرائت میشود.
 (بمضمون ذیل قرائت شد)
 پیشنهاد می کنم آخر ماده نوشته شود. وجه فروش
 آن دوا خریداری و در تحت نظر رئیس صحیه دزداب
 مصرف مرضای فقیر برسد.
 رئیس - آقای دکتر سنك
 دکتر سنك - با این فرمایشاتی که آقای وزیر مالیه
 فرمودند ممکن است بنده قائم بشوم ولی بالاخره پول
 فروش این اراضی که بدست بلدیه خرج میشود باید دید
 چقدر مصرف برسد مهم تر است؟ بنده میبخارم عرض
 کنم که همه چیزها فرع و صحبه اصل حضرت آقای
 اورنگ پیشنهاد کردند وجه فروش این اراضی به باغ
 ملی اختصاص داده شود. بنده میخواهم يك موضوعی را
 تذکر بدهم که باغ ملی خوب چیزی است و به نظر و
 روح خضارت میدهد ولی برای اشخاصی که طحالشان در نتیجه
 مالاریا متورم شده یا در نتیجه سفلیس چشمشان نابینا شده است
 چه فائده دارد؟
 رئیس - بالاخره پیشنهادتان را مسترد میدارید؟
 دکتر سنك - بلی مسترد میدارم
 رئیس - مجدداً اصلاحی شده و قرائت میشود بعد
 رای میگیریم.

(بشرح آتی خوانده شد)

بوزارت مالیه اجازه داده میشود موازی هفت هزار و هفتصد گز مربع ازاراضی زرداب را که بانك شاهنشاهی ایران برای ساختمان محل بانك آنجا تقاضا نموده است بقیمت عادلانه ببانك مزبور بفروشد و وجه آن برای مصارف بلدی زرداب تخصیص می یابد

رئیس - رای گرفته میشود بماده واحده ا اصلاحی که شده است و مخبر قبول کرده اند آقا بانیکه تصویب می کنند ورقه سفید و الا کبود خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمده بترتیب ذیل نتیجه حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۸۹ ورقه کبود علامت رد بانك رئیس - عده حضار صد و يك با كثریت ۸۹ رای تصویب شد

- اسامی موافقین - آقا بان : جمشیدی - هرمز - طباطبائی وکیل - طالش خان - عباس میرزا - طباطبائی دیبا - قرا گوزلو - آصف - دکتر سنك - حاج سید محمود - محمد آخوند پالیزی - حکمت - شیخ الملك - مؤیداحمدی - عدل - امین پور محسن - عبدالحسین خان دیبا - ملك زاده - امیر ابراهیمی - بزرگ نیا - ابلخان - محمدولی میرزا - اسدی - سید کاظم یزدی - محمد علی میرزا دولتشاهی - عمرادی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - اعظمی - امیر دولتشاهی - میرزا بانس رحیم زاده - خان محمد حبیبی - بویخت - نجومی - طلوع روحی - عراقی - کیای نوری - بوشهری - افخمی - ایزدی - بیات - زوار - دربان - سید مرتضی وثوق - کاشانی - حیدری - قاضی نوری - دهستانی - گنجی - مقدم - کلالی - دهستانی - جلایی - فرخی - مصباح فاطمی - حاج میرزا حبیب الله امین - حاج علی اکبر امین افسر - طاهری - دکتر لقمان - کفالی - ظفری - مسعودی - لاریجانی - طباطبائی وکیل - اعتبار - اسکندری - شمیرانی - فرشی - فهمی - مجد ضیائی شریفی - مولوی - رهبری - ملك مدنی - مفتی - الفت ماگویی - ساکنیان - خواجوی - ذوالقدر - ناصری

که آیا از این اشیاء باید مالیات بگیریم بانه مسئله مسئله خرج است و آنها کمسیون بودجه باید در آن نظر کنند . رئیس - آقای زوار

زوار - عرض میکنم نظر نماینده محترم را باصل ماده واحده توجه میدهم . در این جا نوشته کلیه اشیائی که رای تدارکات وزارت جنگ و امنیه لازم باشد از تادیه مالیات راه حقوق و عوارض گمرکی باستثنای مخارج حمل و نقل از قبیل حملی و مخارج کرمی معاف خواهد بود بنا بر این بنده عقیده ام این است همانطوریکه نظام ریاست تذکر دادند لایحه باید به کمسیون قوانین مالیه هم برود چون مسئله مالیات است و تمام عوائد ملکات در وزارت مالیه تمرکز پیدا کند

روحی - عرض میکنم بنده با نظر مقام ریاست موافقم در دوره گذشته سوابقی گذاشته شده و آن این است که غالب لواج بکمسیون بودجه میرود و کمسیون بودجه غالب لواج را بخودش اختصاص میدهد فقط بصر اینک جنبه مالی و بودجه دارد . در صورتیکه به عقیده بنده از هر نظری که باشد باید بکمسیون قوانین مالیه یا فوائده عامه یا بست و تلنگراف هم برود و کمسیون های مزبور هم بجهانی که از هر حیث لازم و متناسب است در لواج امعان نظر و رسیدگی نمایند . بعلاوه باید دانست قوانین را اگر دو کمسیون نظر کنند خیلی بهتر و منقح تر میشود کارها را باید کمسیون های مربوطه نظر کنند و بنده با این قسمتی که کمسیون بودجه منحصر کارهای سایر کمسیون را هم بخودش اختصاص دهد مخالفم و خوب نمی دانم و این کار از نظر امور شوروی دور است . استدعا دارم آقا بان طوری بفرمایند که حقوق کمسیون ها رعایت شود و این مسئله که آقای عراقی فرمودند در این جا مورد ندارد چون بانك قسمت از این لایحه مربوط است به کمسیون قوانین مالیه و کمسیون قوانین مالیه می بایستی در این لایحه نظر کنند بعلاوه آن مسئله که مقام محترم ریاست فرمودند راجع بماشین های فلاحی که کمسیون قوانین مالیه و فوائده عامه

در آن نظر کرده مسئله اساسی است و نظیر همین مسئله فعلی است و خوب است آقا بان موافقت بفرمایند بکمسیون کمسیون ها رعایت شود . رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده فرمایشات آقای روحی را کاملاً در بانك موضوع قبول میکنم ولی خواستم به آقای رئیس تذکر بدم که امر بفرمایند ماده بانزده قانون بودجه را فرات بفرمایند و آقا بان توجه بفرمایند . این مسئله فعلی اصلاح ماده بانزده قانون بودجه است . ما بیست و هفت ماده قانون بودجه داریم که در دوره ششم گذشته بنده می در مجلس فریاد مزید به آقای وزیر مالیه که مواد قانون بودجه را زودتر از مجلس بگذرانید . برای اینکه ما که وزیر مالیه را مامور اجرا کردیم مطلقاً نباید اجرا کنند بلکه در تحت قانون باید بودجه را اجرا کنند . بعد دولت خودش ملتفت شد . این بود که قانون را بمجلس آورد و تصویب آنرا تقاضا کرد . بیست و هفت ماده است . یکی از آن ها ماده بانزده است که راجع بلوازم وزارت جنگ و امنیه است مشعر بر این که از تادیه حقوق گمرکی معاف باشد در اینجا هم مطابق همین ماده باید عمل شود . و دولت هم عمل کرده منتهی در بعضی چیزها گیر آمده مثلاً در مسئله صحبه گیر آمده دواجات آورده . وزارت جنگ بعضی چیز ها آورده مامورین گمرک گفته اند که فقط تدارکات جنگی و مهمات نظامی را مجلس معاف کرده این چیز ها را معاف نکرده مثلاً دواجات یا از این قبیل چیز هایی را که مربوط وزارت جنگ است گفته اند مجلس معاف نکرده و باید حقوق گمرکی تادیه شود

حالا دولت آمده و اصلاح این ماده بانزده را خواسته که همه چیز وزارت جنگ و امنیه معاف باشد و معافیت منحصر به مهمات جنگی و اسلحه و موادیسیون باشد . و بنابر این به عقیده بنده باید بکمسیون بودجه برود و الا اساساً بنده موافقم که هر قانونی که وارد میشود باید به کمسیون های مربوطه برود و کمسیون ها در آن نظر کنند . اما این چون اصلاح قانون بودجه است

لذا غیر از کمیسیون بودجه کمیسیون دیگری نباید در آن نظر کند. حالا هر طور مقرر میفرمائید عمل شود
رئیس - آقای باستانی

باستانی - درجور سابقه داریم که بنده در نظر دارم یکی سابقه مجلس است که آقای رئیس فرمودند که بموجب قانون لایحه معافیت اشیاء فلاحی قبلاً به کمیسیون های مالی و فواید عامه رفته و بعد راپرتش بمجلس آمده. و يك سابقه هم این است که قانون بودجه معافیت قائل شده نسبت باشیاء و ادوائی که مربوط بوزارت جنگ است. و حالا اگر بخواهیم دقت کنیم ما باید سابقه اولی را مقدم بداریم زیرا که تصمیمات کمیسیون بودجه بطور در بست از طرف مجلس شورای ملی تصویب شده و سابقه اینطور بوده که در مجلس باید در اطرافش مباحثات و مطالعات بشود به عقیده بنده اگر سابقه را تأیید کنیم بهتر است.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - از اشخاصی که اجازه خواسته اند فقط آقای مؤید احمدی باقی مانده اند ابشاهم حرفشان را بزنند بعد.
رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - عرض میکنم همانطوریکه آقای آقاسید یعقوب فرمودند این مسئله اصلاح ماده یازده متمم قانون بودجه است لیکن يك فرق دارد در آنجا فقط عوارض یعنی مالیات کمرکی را معاف کرده نسبت باسلحه و مهمات جنگی. و این مسئله بمقصود دولت کافی نبوده و خواسته اند کلیه محمولات قشونی را از مالیات حق الثبت و شانسلری و از جمیع حقوق و عوارض مالیاتی معاف کنند از این جهت بنده تصور میکنم که این باید در مجلس مطرح شود نه در کمیسیون بودجه بجهت اینکه از مالیات معاف میشود. (خنده نمایندگان)

بعضی از نمایندگان - در هر حال در مجلس مطرح میشود رئیس - بنده اینطور استنباط میکنم که برای رعایت سابقه و برای اینکه در عمل هم هیچ تأثیری ندارد بهتر این است که این لایحه بکمیسیون قوانین مالییه هم برود. و برای روزآنبده کمیسیون قوانین مالییه لایحه را تنفيذ

قانون

اجازه فروش سه هزار و پانصد کز مربع از اراضی واقعه در جنب ارك شیراز
مصوبه هشتم آذرماه ۱۳۰۷

ماده واحده - وزارت مالییه مجاز است که مقدار سه هزار و پانصد کز مربع اراضی واقعه در جنب ارك شهر شیراز را مطابق ماده ۲۳ قانون محاسبات عمومی بمزایده فروخته و وجه آرا یا تصویب بلدییه شیراز بمصرف شهر برساند.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی
دادگر

قانون

اجازه فروش هفت هزار و هفتصد کز مربع از اراضی دزداب به بانک شاهنشاهی ایران
مصوبه هشتم آذرماه ۱۳۰۷ شمس

ماده واحده - بوزارت مالییه اجازه داده می شود موازی هفت هزار و هفتصد کز مربع از اراضی دزداب را که بانک شاهنشاهی ایران برای ساختمان محل بانک آنجا تقاضا نموده است بقیمت عادله به بانک مزبور بفروشد و وجه آن برای مصارف بلدی دزداب تخصیص می یابد

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید -

رئیس مجلس شورای ملی
دادگر

خواهد کرد و کارها مهیا خواهد بود و اگر اجازه فرمائید برای رعایت سابقه و رعایت آنچه که ذکر شد لایحه به کمیسیون قوانین مالییه ارجاع شود خیلی بهتر است (صحیح است) پس ارجاع میشود بکمیسیون قوانین مالییه - برای روز شنبه ما فعلاً چیزی در دستور نداریم تنها چیزی که داریم همین قانونی است که ارجاع میشود بکمیسیون قوانین مالییه بنا بر این اگر موافقت بفرمائید جلسه آتییه یا سه شنبه باشد یا پنجشنبه آتییه.

رئیس - آقای بیات

مرتضی قلیخان بیات - همان طرز که فرمودید چون فعلاً کاری در دستور نداریم البته تشکیل مجلس نتیجه نخواهد داشت باید کمیسیون ها اول تشکیل شود و کار هائی برای مجلس تهیه کند. پس بعقیده بنده بهتر این است که جلسه روز پنجشنبه آتییه باشد زیرا جلسه کردن و باین خود تلف نمودن وقت بنظر بنده صحیح نیست. اگر ناروز پنجشنبه کاری تهیه شد آنوقت پنجشنبه را جلسه میکنیم.

رئیس - آقای زوار

زوار - عرض میکنم فرمایشات آقای بیات صحیح نیست. امروز کمیسیون قوانین مالییه تشکیل میشود اگر فرضاً امروز هم تشکیل نشود مسلماً روز شنبه تشکیل خواهد شد و این لایحه هم چیزی نیست که چند روز طول بکشد خوب است آقایان روز سه شنبه را جلسه بکنند و این لایحه را تحت نظر قرار دهند. بنا بر این اگر ما روز سه شنبه جلسه داشته باشیم بهتر است.

رئیس - فرضاً که لایحه هم زود تنظیم شود. لایحه واحدی است لوائج دیگری که در دستور نداریم بنا بر این بنظر بنده هم مناسب این است که آقای زوار هم موافقت بفرمایند جلسه روز پنجشنبه باشد

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

رئیس - پس جلسه روز پنجشنبه یازدهم سه ساعت قبل از ظهر دستور لایحه معافه:

يك نفر از نمایندگان - و کسری کمیسیونها.

رئیس - بنی اگر توافق حاصل شد

(مجلس يك ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)